

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
26 maiu st. v.
7 iunie st. n.

Este în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 21.

ANUL XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Tudor cav. de Flondor.

Înaintarea ce noi românii din aceste țări amu făcut în cei din urmă trei-șeci de ani, se poate vedea în deosebi în ceea ce privește muzica. Dacă ne vom aduce aminte, că ce am avut atunci și unde suntem acum, trebuie să recunoștem cu mândrie, că am înaintat mult. Atunci abia se găsea ici-colo, la catedrale, câte un cor bisericesc; iar muzica în familie era o raritate; astăzi abia este familie din clasa inteligentă, în care să nu se cultiveze muzica, iar corurile vocale s'au răspândit într'atâta, încât — mai cu seamă în părțile banatice — avem o mulțime de ele chiar și în popor. Ceea ce înseamnă începutul unei direcții serioase în dezvoltarea noastră muzicală, este resăvirea ca din pământ a unor compozitori muzicali români.

Unul din aceștia este și bărbatul al cărui portret se află pe pagina această.

Tudor cav. de Flondor, unul din

cei mai simpatici compozitori ai Bucovinei, e născut la anul 1862 în Storojineț, ca fiu al marelui proprietar și cunoscut naționalist George cav. de Flondor.

Încă de mic copil avu ocaziune a se desvolda în muzică sub conducerea mamei sale, care era o

pianistă renumită, așa că fu în stare ca gimnast în etate de 16 ani să-și câștige cu corul său propriu simpatie și renume nu numai în Bucovina, ci apoi și în România unde aranjă unele concerte musicale cari aflară pe deplin aplauzele publicului român. — Corurile: »Cântul marinarilor«, »Lacrimiorele«, »Viorele«, Cântul vânătoresc etc. etc. . . devenite deja populare, își au originea din timpul acesta.

Finind studiile gimnasiale, începu conform dorinței părintelui său cursul juridic, lucrând totodată cu mult zel pentru prosperarea societății filarmonice române »Armonia«. Scena teatrală și concertele musicale ale »Armoniei« erau atunci un centru de distracție cercetat cu predilecție nu numai de români, ci și de străini. Meritul dlui Flondor îl recunosc și principele de coroană Rudolf, cu ocaziunea vizitării Bucovinei, precum și socie-

TUDOR CAV. DE FLONDOR.

tățile Armonia și Junimea, prezentându-i cu ocaziunea reprezentării operetelor sale naționale mai multe cununi de onoare. — Muzica la vodevilele »Drumul de ler«, »Milo director«, »Cinel cinel«, Florin și Florica«, »Arviute și Pepelea«, »Doi țărani și cinci cărlani«,

parte aranjată, parte compusă, apoi operele complete: »Nunta țărănească«, »Rusaliile«, »Lița Păscărița« etc. etc. . . sunt lucrul timpului acestuia.

Aplecarea spre muzică și dorul de a se perfecționa îl îndemnară să plece în toamna anului 1884 la Viena, unde în 4 ani împărți activitatea sa între studiul academic al agriculturii și studiul teoriei muziciei și al contrapunctului, sub conducerea renumitului profesor al conservatorului din Viena Robert Fuchs, călătorind și la Baireuth spre a studia muzica la reprezentările festive ale lui Wagner

Patroneselor balului român din Viena le dedică în fiecare an un vals și melodiioasele acorde ale valsurilor »Visurile«, »Salutes de montagnes«, »Din depărtare«, îl îndemnară pe protectorul balului arhiducele Rainer a-l încuraja pe tinerul compozist prin cele mai măgulitoare cuvinte. În timpul acesta sunt compuse frumoasele opere »Noaptea sântului Georgiu«, și corurile: serenada »Luna dorme amorosă«, »Traiu vânătoresc«, »Cântul haiducesc«, »Marșul din Rusaliile«, »Quadrille din Nunta țărănească«, etc. etc. . .

Reintors în Bucovina, se căsătorii în anul 1888 cu fiica marelui comerciant George Czuntu din Roman și petrece la moșiile sale Rogojești și Gura-Molniței, unde întrebuințează orele sale libere cu mult zel dar și cu spor pentru înaintarea muzicii noastre naționale, care până acuma, cu părere de reu recunoșcem, a fost cam neglijată la noi români.

Dee Domnul, ca acest bărbat tiner, carele a dat deja destule dovezi frumoase despre rarul seu talent musical, să ne încante încă mulți ani cu frumoasele-i compozițiuni, dând astfel impuls și altor români a-l imita pe acest teren atât de salutar !

Momente istorice.

Cap II.

§ 6. Greutățile asigurării gimnasiului din Brașov pentru viitor. Românii din Banat asupriți greu de către clerul sârbesc, iară în celelalte comitate ale Ungariei împinși ca și așa-tăți spre maghiarizare totală. Sașii.

Intr'aceea românii în a. 1860, simțind atmosfera politică pre mult îngrețată de materii explosive, și neputând prevedea urmările, au luat după țări și impregiurări încă și alte măsuri de apărare și asigurare națională pe viitor, din care vom atinge aici numai unele.

Comunitățile bisericesci din Brașov veniseră în grea strimțore cu școlile. Edificiul lor le costase preste 74 de mii, băile de abur destinate a da un venit bun pentru școle, înghițiseră peste 40 de mii; dară un charlatan din Galiția le construiseră atât de miserabil, eât în loc de venit aducea numai daune și primul capital se perduse aproape întreg. Criza cea mare comercială din 1857/8 resturnase și în acea piață vreo 15 case, dintre care jumătate au fost românești cădute cu passive de câte 30—70—170 până la 190 de mii florini mon. conv. și 100 de mii în Brașov fac câte 500 de mii în Viena. Comercianții români se obligaseră pe 10 ani ca să asigure salariile profesorilor dela gimnasiul de 4 clase, căci concesiunea de a-l deschide li se dedese numai sub acea condițiune. Neguțătorii scăpătați nu mai puteau contribui. Școlile erau datorre peste 24 de mii și amerințate. În acea situațiune bătrânii își aduseră aminte, că biserica lor dela S. Nicolae s'ar fi bucurat de o contribuțiune foarte de mult, până înainte cu vreo 80 de ani, când subvențiune dela Moldova și doră de aducea în Muntenia, adecă de acelea, la care în secolul trecut au pierduseră dreptul prin nefolosire în 1811 și în 1812.

ani, prin prescripțiune seu cum se dice în România, prin paragrafiă. Cu totă acea pedecă prevădută, comunitatea decide și trimite la Iași pe profesorul Vasilie Oroianu și pe neguțătorul G. R. Leca ca pleni-potenți ai sei cu bune recomandățiuni către bărbați de stat cunoscūți de ai lui G. Barițiu. Principatele române până atunci își mai avea fiecare legislațiunea separată. Camera Moldovei fu așa de generosă, încât nevoind a face us de legea prescripțiunii, votă numitei biserici (respective școlilor) o subvențiune anuală de 200 galbini (ducați) de aur. Mai târziu se înduplecă și camera legislativă din Muntenia la aceeaș generositate, votând tot 200 galbini. Cu acest mijloc valoros gimnasiul românesc din Brașov a scăpat nu numai de pericolul invederat de a fi închis, ci a și fost pus în stare de a pute prospera. În acea epocă galbinul valora 6 $\frac{1}{2}$ fl. încă și mai mult, prin urmare un venit abia sperat de 2400 florini v. a. eră un adeverat dar al providinței, care dedea viață și putere.

Acei români, căror li s'ar păre că înființarea unui gimnasiu românesc de opt clase și alătura cu el școle normale pentru ambele secse, nu ar fi vreo întreprindere atât de colosală ca să merite a o înregistra în istoria unei țări, să nu uite un moment, că acea țară o chiamă Transilvania, care fusese sângerată de un resboiu civil turbat; iară cine nu voieșce să audă de nu șciu ce dificultăți mari, nu are decât să cerce el însuș chiar astăzi, tot în oăsta țară, acum după 40 de ani, a înființă institute de acelea în valoare totală de edificii și fonduri stabile ca de 150—200 de mii florini adunați prin colecte, adecă bani cerșiți dela trei patru comunități și de unde se putuse.

În Banat clerul superior sârbesc își făcea de cap cu despotismul seu exercitat asupra preoțimeii și a comunităților românești, încât și se părea, că decă cineva ar fi vârsat milioane în pungile episcopilor sârbesci, aceștia nu ar fi lucrat cu mai bun rezultat spre a respinge și a depărta dela sine pe români, și așa tocma din acel an s'a pornit din nou o reacțiune vigorosă în contra aceluia despotism bisericesc, acum inse mai mult prin bărbați mireni cu frații Mocioni și cu Goșdu în frunte, pentru că preoțimea pre eră înjugată. Urmarea firăscă a fost, că apoi episcopul br. Șaguna în timpul de aproape patru luni cât a stat la Viena s'a folosit de toate ocasiunile posibile spre a pregăti la curte calea pentru despărțirea românilor gr. orientali de sârbii gr. or. și concentrarea lor într-o mitropolie națională cu totul independentă de oricare alta, pentru ca așa alătura cu exercițiul religios să-și potă desrobi școla și cu ea limba și conștiința națională de sub jugul slav, și care căduse foarte greu atât mai de inainte, cât și mai vârtos în cei 150 de ani din urmă.

În nici-o parte a românimeii nu se simția mai tare periclitată conștiința noastră națională decât în regiunile inferiori ale Banatului, unde la viața românismului rodea dintr'odată slavismul și germanismul, cela în biserică, în școlă și în viața socială, acesta în școle, în servițiul militar și iarăș în viața socială. Intocma așa se consumă românismul în comitatele din Ungaria, în Marmația, Ugocea, Sătmar de doue părți, prin maghiarism și rutenism până la înființarea diecesei gr. catolice la Gherla (Armenopole) și incorporarea comunelor românești din o diecesă rusă la aceștia românești de nou înființată; inse și aici românismul în scurtul timp de cinci ani până la 1860 nu potă să-și stergă ochii bine, pentru ca să nu se vadă în altă. Chiar și în unele comitate ardelenice unde se întinde acea diecesă cu poporațiune de peste 420 de mii, conștiința națională mai puțin afectată de multe influențe destructive, orbitore,

sugrumătoare, ale căror urme se mai simt chiar și până în ziua de astăzi; a urmat deci ca din anul 1860 românii să începă și acolo a cugetă la mijloce de întărire, séu mai esact, de regenerare.

Aprópe cu nimic mai bine stetea românismul în vastul comitat al Bihorului. Mulți români așa numiți inteligenți își uitaseră limba maternă; unii preoți începuseră înainte de 1848 să ție predice în limba maghiară la poporeniilor lor români. Chiar și unii preoți vorbiă lórtre reu româneșce, un jargon infricóșat și grefóș.

Românii se folosiseră de multe mészuri și legi bune ale absolutismului și cum s'a mai đis, prosperaseră în respect material, eră inse timpul suprem în care să li se permită a vorbi și a se consultă între sine asupra propriilor interese.

Ținuta poporului săsesc în acelea đile de crisă încă merită tótă luarea aminte a lectorului. Sânt mulți ómeni în patria nóstră, cari reflectând la micul număr al poporațiunii germane cunoscute în acéstă țeră sub nume de Sași, strimbă din nas cu óreșcare dispreț, fără a consideră, că au mai fost în lume popóre mici la număr, care prin alte calități ale lor s'au știut susținé, au prosperat, au și dominat lungime de vécuri peste alte popóre neaseménat mai numeróse decât a fost poporul lor. Acest popor de orășeni și de săteni merită a fi studiat din diverse puncte de vedere și a trage invěțătură din istoria lui, din modul cum a știut el să câștige favórea și protecțiunea suveranilor țerei, spre a fi apérați după putință de jugul și de rapacitatea domnilor feudali.

În resboiul civil de înainte cu 48 de ani Sașii au urmat cum se șcie, tot politica lor tradițională, adecă ei s'au aruncat cu pré puține excepțiuni în partea dinastiei de Habsburg și au luptat în liniile aceleia, din care causă au și tras asupra lor ura de mórte a maghiarilor. După desastresele monarchiei la Sollerino și vėdénd apoi cum maghiarii își înalță capetele lor aici ca și în Ungaria, Sașii aveau causă de ajuns ca să se témă cu atât mai vėros de resbunarea acelora, cu cât fruntașii lor făcuseră multe și mari servicii guvernului austriac și sistemei absolutistice în cei đece ani. Este pré adevérat, că și Sașii au fost păcăliți de cătră acea sistemă, încât adecă autonomia lor vechiă națională adorată de poporul lor fusese desființată; ei inse curénd au fost desdăunați pentru acea perdere în diverse moduri. Toți sașii trecuți mult puțin prin școle, decă au concurs la funcțiuni, au fost aplicați care după cum se află capabil. Limba germană eră și în țerile corónei ungureșci introdusă ca limbă a statului; din acéstă causă indiviđii sași chiar când nu ar fi voit guvernul, aveau în multime de casuri preferință. Peste acéstă mai mulți patriciani sași bine vėđuți la curtea imperială, avénd și conexiuni lórtre bune la Viena, unele chiar și prin căsătorii, se dedaseră a prevedé pentru națiunea lor un viitor mult mai strălucit decât fusese cel din trecut. Aceia se credeau într'un viitor nu pré depărtat nu numai domni peste așa numitul Sachsenland, ci domni peste Transilvania intrégă, în calitate nu numai de sași ardeleni, ci de germani austriaci înmulțiți cu colonii noue germane. După catastrofele monarchiei acéstă frumósă perspectivă din urmă a sașilor începuse a perde mult din farmecul ei și sub durata senatului imperial înmulțit vedeai multe frunți patriciciane increțite și posomorite până la publicarea diplomei.

George Barițiu

Mulți ómeni știu să se urce, dar pré puțini să se scobóre.

Fără tine?

Respuns lui X.

Fără tine? . . .

Điuă, nópte, me întreb de ce mai vin?
De ce luna mai s'arată pe albastrul cer senin?
De ce 'n erbă licuricii strălucesc ca stéua 'n cer?
De ce tóte, de pe lume, nu se sting,

De ce nu per?

Și pământul . . .

De ce nu e un corp rece, un corp trist,
Ca atuncea când Judeii au crucificat pe Crist;
Iar acéstă goliciune, viėtă cărei toți îi đic,
Pentru ce nu se preschimbă nu reintră în nimic?

Viėtă?

Chin și disperare, strigăt, ură și desgust:
Stinge-te!

Séu . . . Ce amaruri îmi păstrezi ca să mai gust!

Smara.

Ultima flacără a unei patimi.

— Novelă. —

(Incheiare.)

Dup'o lungă abstenență, pierderea îl irită și-i dădu dorul de întórcere. Pierduse obiceiul d'a fi răbdător și chibzuitor.

În curénd Vartide începú cu vizitele la Ruteanu acasă, unde schimbă concina în maca și macaua în stós, ghiordum și alte jocuri, partide la care luau parte și doi prieteni ai lui Ruteanu.

Și cu cât Vartide pierdea, setea lui se făcea mai mare: și cu cât vedea sângele rece al prietenului seu, alătura cu luările peste picior ale celor doi, — Vartide se aprindea până la nebunie. Patima îl luă în stăpânire, într'un chip și mai primejdios, căci îl cuprindea fără vechile arme de mai înainte: limpediunea de vedere și calculul.

Intr'o seră se aflau singuri.

— Rutene, îi đise Vartide cu ochii schinteiatori. Astă seră jucăm gros. D'ajuns de când me tot hărțuiești. Voi, ori eu, ori tu . . . și, la extrem, bine înțeles că unul va fi de ajutor celuiialt, macar cu cât să-și cumpere glónțe și un revolver.

— Ce, ești nebun, Vartide? întrebă Ruteanu cu mirare, în vreme ce ochii lui arătau o bucurie ascunsă.

— Nu, nu sânt nebun. Voi să sférșesc. Să joc ca mai înainte nu pot, să mai fiu ce-am fost nu mai e chip. Ori tu, ori eu, am đis. Remâne să știu decă vrei.

Ruteanu părú că se gândeșce.

— Și câte đile să ție lupta nóstră? întrebă el.

— Câte ciasuri, vrei să đici? În nóptea asta, la un fel trebuie să esă.

Ruteanu iar se mai gândi.

— Bine, fie. Odată să fac și eu o nebunie.

Și lupta începú c'o infierbintare de animale ce și-au pus în gând să se sfășie.

După un cias, Vartide pierduse una din moșii; după altul și-o redobândise și Ruteanu pierdea pe-a sa.

La orele trei despre điuă, cartea se întórse și Vartide fu victima furiei sale . . . Vėrsă sudori, ochii i se făcuseră roși ca sângele, gura i se uscuse și nu cerea apă, mânilor începură să-i tremure . . .

— Casa! Casa! — strigă el, ca în agonie.

— Carte, ți se Ruteanu cu liniște.

Vartide i-o aruncă... și trase și el carte.

— Opt! strigă el.

— 9! strigă Ruteanu.

Și casa, ultimul bun, eră perdut...

Vartide se ridică. Eră aproape să aibă o congestiune...

Ruteanu se apropiă de densusul cu milă.

— Vartide, norocul e contra ta; pentru cea din urmă oră fie-ți de pildă: a jucă, pentru tine e a pierde, a jertfi viitorul copilei tale. Lasă-te de joc, te rog și reia-ți jumătatea din ce-ai pierdut, — tot decă vrei și decă-mi dai cheazășie, că o să renunți pentru tot-deuna, dar de astă dată pentru o viață liniștită și fără de regret...

— Nu! strigă Vartide... Mai am un mijloc. Rutene, ultima carte: soția mea contra întregii tale averi...

— Soția ta? Ești nebun? Pentru Dumnezeu!.. Ce faci? Nu primesc.

— Ba da, o să primești. Câștigând, o s'o iei tu, o să iei pe veduva mea... Pierdând... ambițiunea mea d'a-ți câștigă tot, prin carte, iar nu prin milă, îmi e satisfăcută... Haide! Sânt protos... dă cărți...

— Nu se pôte, Vartide...

— Mi-ai fost prieten, ori ba? Haide, dă...

— Nu așa. Stăi. O clipă de răbdare. Eu am altă idee. Mâna fiicei tale, contra averii mele, contra a tot ce ți-am luat...

— Mâna Speranței?..

— Da, Vartide. Mi-e dragă Speranța, norocul va hotări... Vrei? De-oi câștigă, o să-ți dai copila după un om bogat...

— Dar eu o să remăi sărac...

— Scotem din cuprinsul averii pusă în joc, una din moșile tale; în cas de câștig, îți remăie această moșie...

— Dar de nu vei câștigă atunci cum remăie?

— Tot condițiunea dela tine: remăiu cu moșia mea și-mi iei totă averea cealaltă: ce? trei milioane aproape, sânt jucărie?

— Trei milioane pe-o carte? primesc.

— Contra mânei fiicei tale?

— Da! afară de-o moșie și de-o parte și de alta... Dar bine, tu ai o moșie, eu n'o mai am...

— Ți-am dăruit-o... Te rog, primește-o, ca să fim egali în condițiuni...

— Fie... Haide, dă carte...

Ruteanu, emoționat de astă dată, cuprins de fiori, prefăcând cărțile, întinse lui Vartide să le taie și... dădă.

Amândoi stătură o clipă cu cărțile dinainte, ne-îndrăznind să se uite la ele. Și Ruteanu de astă dată eră mișcat... Își pusese pe-o carte totă fericirea lui: Speranța.

De patru ani de când intră mereu în casa prietenului seu, el, care nu iubise, el, care nu se arătase în lume, simți dela o vreme ceva nou în el, necunoscut, dulce inse și robitor.

Iar când își esplică această simțire, fu cuprins de-o neliniște, de-o grijă, de-o témă fără margini: neliniște, căci se vedea mult mai în vârstă decât copila; grijă, de felul cum o să ajungă la o înțelegere cu familia; témă, că i-o va refușă...

Și acum iată în ce chip deslegă această taină a sufletului seu...

Nu-i vorbă, aci voise el să-l aducă pe fermecatul de patima cărților, pe Vartide și-l adusese... Cum inse eră să hotărăscă cartea?..

— Chiar de-oi pierde, își țiise el, Vartide șce că-i iubesc fata; averea o s'o aibă dela mine, o să

am și eu un drept la recunoșcința lui... Speranța va fi a mea... și cu mai multă plăcere decă voi pierde...

Se uită la carte: avea 9... Tresări... se roși... Norocul voiă altfel... Fie voia lui... Aruncă pe față cartea...

— 9! strigă și Vartide...

— »En carte« va să țiică... grăi Ruteanu...

Se dădă carte iarăș.

— Carte, ceru Vartide... galbên la față. Mânile îi tremurau de grijă, de mânie... Pierderea însemnă mórtea pentru el... pe lângă că prinsese și mâna fiicei lui...

Acum vedea el, în acea clipă, până la ce infamie se coborise cu patima lui...

— Al dec' aș câștigă, își țiise el... luând cartea ce i se dăduse, n'aș mai jucă totă viața! Ceru carte; avea doue figuri: i se dădă un opt.

Trase și Ruteanu și dădă pe față.

— 8! strigă Vartide...

— 7! țiise Ruteanu cu liniște și apucă amândoué mâinile prietenului seu...

Dec' ar fi observat Vartide ce făcuse Ruteanu, căci avusese 9 și figura și trăsese un opt, așa că făcuse 7 din trei cărți, — n'ar fi primit jertfa lui Ruteanu; în beția triumfului inse, Vartide își aruncă abiă ochii la cărțile amicului seu și respunse la strîngerea de mână a acestuia ca un om ce nu șceie bine ce face...

Se lumină de diuă când porni dela Ruteanu...

Pe drum inse, la rēcórea dimineții, se liniști, se deșteptă și raționă...

Luase averea cui? Unui prieten. Și ce prieten? Căruia îi datoră totă starea de față.

Ticălósă patimă care-l infierbîntase până într'atâta, încât să uite tocmai ce nici odată nu trebuia dat uitării.

Ruteanu iubiă pe Speranța lui... Îi spusese acesta în focul jocului... Și chiar decă cu scop a făcuse Ruteanu, el, Vartide, tot atât de dator remănea lui Ruteanu.

— O să me plătesc de el prieteneșce, își țiise Vartide, intrând acasă.

Speranța Vartide deveni dna Ruteanu, iar taina ultimei nopți de joc de cărți, remase între socru și ginere.

Copila luase pe prietenul casei cu plăcere. Inima ei nu vorbise încă și prietenia, născută din recunoșcința și din deprindere, ce purtase lui Ruteanu, Speranța o socotise că iubire.

Ruteanu eră bogat prin zestrea soției; Vartide dăduse ginerelui dela ginere: amândoi erau mulțumiți.

După vr'un an de țile un amic întelni pe Vartide.

— Ce? nu mai joci, celebrule jucător?

— Nu. Sânt tată mare acum și mi-e rușine!

Radulescu-Niger.

C u g e t ă r i.

Când te judecă străinul, te opăreșce; némul, — te arde.

*

Bêtrănêța este o ghicitóre: ea cu esperința în gură talmăceșce totdeuna visurile tinereței.

*

Cu cât cauți să fii mai mare în ochii proștilor, cu atâta ești mai mic în ochii înțelepților.

Cornelia Emilian.

BUCURILE PRIMĂVERII.

Sufixele *esti* și *iste* în numele de localități românești.

(Urmare.)

Oreste sat în Italia, districtul Roma, Oresta, loc în Suedia; Orista sat și Oristano 2 orașe și district în Spania¹

Palaeste (ae=e) oraș în țărișora Chaonia în Epir (ași Albania) a zăcut la țărmul Mării adriatice. Iuliu Cesare aci a debarcat, când a pornit aspra lui Pompeiu și s'au luptat la Philippi. Pal din Palaeste înseamnă apă, loc, mare (de o origine cu pal-us latin, lac, — din celticul bal apă, de unde la noi: bal-tă, ta=loc.) Tot de o origine e și Palaestina. Țera Philistaeă a Philistilor dela început a fost numai șesul de lângă Marea mediterană; — Românii au numit o Palaestina. Pal=Phil=bal apă, — esti locuință, — în romanic superflu, căci înseamnă loc, iară sufixul inus nu are loc.

Tergeste, la Appian, iar la Ptolomenii e Tergeston, ași Triest oraș ce zace la mare și e în Istria. Sufixul on e grecesc și superflu. Tergeste și anume ter din dur, dar=tar=ter apă; g din ga, ca teren, este, e locuință, sat, oraș; deci Tergeste sat la teren de apă. — Cu adjectiv: Sinus tergestinus. Dcă Palaestina ar fi avut vr'un predicat, atunci terminațiunea *ina* ar fi forma de adiectiv roman, cum e în tergest-inus, dar n'a avut predicat. *Tereste* oraș în Numidia în Africa; de bunăsemă numele s'a format după ce s'au dus coloniștii romane în Africa. Așă e și cu Tagaste de mai sus.

Est se află și în numele următoare. Geraestos promontoriu (ași Kodscha Mandilo) și oraș în Euboea la Homer; locuitorul: Geraestios și adjectivul. — Geraestos, precum și nume de persoane, fiul lui Zeus, și un ciclop. Geraestos deal în Africa, — Ger din gar deal, munte; strămutându-se literile în grai =gre, și adăugându-se ke (ținut, pregiur) e *graike*. pregiur de deal, de munte, de stâncă; de aci numele: grai-k-os, adecă grec. — Rhaedestos oraș în Tracia: — rhaed e=rad, rath deal, Typhrestos și Tymphrestor delimea sudică din muntele Pindus; Onchestos oraș în Boeotia, Makestos (ași Susurlu riu în Phrygia.) Aci mai vâdurăm că Grecii sufixul este l'au schimbat în estos, ca să corespundă naturei limbei lor.

Telestes se numește fiul lui Priam la Apollodor, — și un poet din Selinus la Diodor.

Cu sufixul este se află: Ceyreste, Izeste și Uzeste, sate în Franția. Yeste oraș și cerc în Spania; — La Preste loc cu marmore în Franția, și St. Prest în Franția. Leveste, Nieste, Leeste, Seeste sate în Prusia; Leest sat în Belgia, Avereest oraș în Niederland, Soest sat și cerc în Rusia. Uitgeest sat în Niederlande, Ujest sat în Prusia; Zeelst sat în Niederlande. — Tegueste sat în Spania. Anstey, Prestburg, Preston mai multe localități în Anglia. — Reiteste ași Retel loc lângă riul Aisne în Campagne (din reidt câmp); Herste în vechime Hiristi, sat lângă apa=Aa în Prusia; (din har, hir, heer-de turmă); deci: locuință la turmă.

4. Sufixul *esti*.

Lynkestis provinciă în Macedonia. — Lynkos a fost un deal, ași Vasilita, în sud de Macedonia; dar Lynkestis a zăcut la luncă, la șes. Tymphrestis oraș ași Veluchi în Aetolia. Mopsuestia și Mopsuestia oraș vechiu în Cilicia, prov. în Asia mică. Canisteo, sat în Italia.

¹ Launceston oraș în Anglia, com. Cornwall. Ston în sufixul unor nume de orașe în Anglia înseamnă: nemțescul Stein pără, (din o rădăcină cu românescul: stân-că, ce e pără; dar aci e Laun-c-est-on, — formă ca în Lyn-c-est-is. Lauriston oraș în Scoția.

5. Sufixul *ista*.

Citharista oraș vechiu în Gallia, ași Ceyreste în Franția; din cith=cad — cat deal, ori pădure, er mare și ista sat, locuință. Cesarista oraș în Gallia. Caesa s'a numit o pădure din cad, cat, cas, ar mare, ista, sat, — identică cu Citharista. Nu pôte fi în legătură cu Caesar. — căci orașul e mai vechiu decât cucerirea Galliei prin Cesar, — și pe timpul acestuia ar fi căpătat înse sufix latin, — ce se usuă pe atunci, p. e. Caesarea.

Boavista o insulă ce se ține de Portugalia și un oraș cu port acolo. Buenovista sat în Italia în cercul Orotova; muntele mai înalt din insula Tinioo (Ladrona); Stengvista sat în Svedia. Gabasista loc în Turcia, vilaietul Salonic. Gradista sat în vilaietul Janina.

6. Sufixul *iste* și *isti*.

Megiste insulă și oraș pe țărmul Lichiei; — locuitorul: Megisteios. Kalliste o insulă ce s'a ținut de Grecia, încă la Herodot și Pindar, ași Thera. Megistos riu în Phrygia. — Makistos oraș în Elis, la Herodot și Xenophon, Makiston la Strabone; forma cu os, on e grecisată și mai nouă. Locuitorul: Makisteos, iară teritorul orașului: Makistia. Makiston skopoi, stâncele de pe muntele Athos. Mekiston oraș în Elis, locuitorul: Mekistios, și fiul lui Thalos din Theba la Herodot. Karystos oraș la mare pe insula Eubaea, la Homer și Herodot, — locuitorul: Karystios. Karystos oraș în Lakonia, adj. Karystios (oinos=vin) Sub acest nume a fost un scrietor din Pergamo. Laphistion deal în Bootia; din lab=laf, stâncă, pără; Laphistios Zeus, predicat dela acest deal.

Agoriste fata lui Kleistenes și mama lui Perikles. Magiste nume de femeie în Atina; Magisties profet, vrăjitor în Akarnania. Agdistis predicatul Ținei Kybelle. Agde oraș în Gallia Narbonensă, — aci a veit colonia grecescă din Massilia. Agde ași oraș în Franția la canalul Langdoc. Ag, de din ag, apă, și de, loc. Masistios un beliduce la Persi, — Makistios numit la Greci.

Alliste oraș în Italia; Pasaviste 2 sate Cratia; Hoisten sat în Prusia; Polistena oraș în Italia; Velestino loc în Grecia, departamântul Trikala; Vystina sat în Grecia, dep. Gorytnia. Okuisty loc în Rusia, — Uhist sat în Prusia.

Ajungem la o materiă însemnată.

Estia la Greci, *istie* la Ioni, dar ei le-a aspirat, adecă le-a rostit cu *h* la început, auume: hestia și histie. După dicționarul grec. germ. al lui Rost, hestia înseamnă a) vatră, altar de casă la Homer și la alți următori b) jēt, adecă loc de locuință la Herodot. Alicu și Pindar; locus capitalis la Polybiu, familie la Herodot.

Hestia la Greci, Vesta la Romani, dină apărătoare de casă, precum și de oraș, începând dela Homer Hestias preotăsa Hestiei, la Romani, o Vestalină. Hestiō gr. fundez o vatră, o casă, hestos, ce se referă la vatră, la casă, — Hestia și Vesta sânt dară păzitoarele casei; dar fiind că Ținele au avut de lucru cu focul, ca să-l sustină nestins, și numele lor s'a adus în legătură cu focul. Wilh. Obermüller (Deutsch Keltisches Wörterbuch II p. 906) Țice, că hest e= nemț. heiss, adecă: cald, ferbinte, din celticul aisthin, tăciune, — și s'a adus în legătură cu latinul aestus căldură, aestuo sulăr de căldură, încât Vesta se consideră numai de dină de focul de pe vatră, — dar deducerea numelui e mai probabil din: *este*, locuință, casă, vatră, unde *h* a trecut în *v*, séu *v* uneori se pune la început.

(Va urm.)

Dr. At. M. Marienescu.

Dela București.

Dna Darclée. Concertul simfonic. Dra S. Bilcescu. Serată la poetul Sion. Dra Teodori.

Evenimentul artistic de frunte in luna trecută la București a fost debutul dnei Darclée cu o trupă italiană de operă.

Admirațiunea și entuziasmul ajunsese la o culme, încât in orice societate se vorbea numai de renumita cântăreță.

Causa a fost dublă. Intéiu că dna Darclée e româncă, născută și crescută in apropierea Bucureștilor. Și a doua, pentru că dēnsa in adevăr este o cântăreță escelentă. Se n'țelege dela sine, că o artistă mare, care mai e și româncă, nicăiri n'are să producă un efect atât de covârșitor, ca tocmai in capitala română.

Numele Darclée este un nume adoptat și format din numele familiar cam cu acelaș sunet, un nume artistic cum își aleg mulți cari s'au devotat artei musicale.

Inainte d'a urcă scena, se măritase după căpitantul Hartulary din armata română. Nu peste mult păsăsi țera și se duse la Paris. Acolo, începând din 1886, luă lecții de cânt și după studiu de doi ani cântă întéia-ora in opera »Faust« de Gounod. Succesul mare îi câștigă angajament pe un an; iar de acolo fu angajată la Petersburg pentru dece reprezentații extraordinare, unde a cântat in operele: Faust, Mignon și Hugenotii.

In 1889 artista cântă patru luni și jumătate la Nizza, creând aici și rolul Vaniei din opera »Viața pentru țar.«

După aceea debută in teatrul Scala din Milan, unde creă rolurile »Cidul« de Massanet, »Condar« de Gomes și »Cavaleria rusticana« de Mascagni.

De acolo veni inainte de Pași la București, unde cântă cu mici intrerumperi până 'n săptămâna trecută...

Artista in cariera sa teatrală va fi reportat multe triumfuri; nici odată și nicăiri inse acele nu i s'au manifestat mai din inimă ca la București. Căci este mare plăcere s'auți cântând o artistă renumită; dar când știi că aceea este din nēmum tuu, tot odată te simți cuprins și de-o mândrie.

Prețul locurilor eră foarte urcat. Și anume logele la lei 120, 100, 80 și 'n rândul III lei 50; iar stalurile lei 20, 15 și 12. Cu tōte aceste sala eră totdeuna plină, căci tōtă lumea cultă se credea datōre și ei s'auđă pe marea artistă.

Publicul logelor imbrăcat ca de bal; damele 'n toalete decoltate și domniile 'n frac; logia regală cu regele, regina și moștenitorul tronului; aerul vesel și fericit ce se resfăta in privirea tuturor; entuziasmul nemărginit, care izbucniă ca viforul după tōte ariile cântate de dna Darclée: tōte aceste făceau o impresiune a cărei emoțiune o simțeshi pentru totdeuna...

Și acum, când nu mai ved inaintea mea artista pe scenă, tot îmi pare că-i aud vocea admirabilă, care de-odată te farmecă și te prepădeșce, te naltă și te dobōră, îți stērneșce suris și te 'nduioșeză, care cutriără tōte arteriile simțirilor tale...

Avēnd o grandioasă stofă de voce, de-o forță fenomenală in tōte registrele și de-un timbru metalic ademenitor, țiselată de-o școlă din cele mai rafinate: dna Darclée e una din cele mai mari artiste-cântărețe din lume...

Cine s'ar putē dar miră, că tinerimea i-a desprins caii dela trăsură și a petrecut-o in triumf până la locuința sa! ?

*

Ceea ce mi a probat că 'n București musica se cultivēză cu multă plăcere, a fost concertul simfonic la care asistai.

Eră al cincile și cel din urmă. Se dedea, la Ateneu, condus ca totdeuna de dl Ed. Wachmann, cu concursul drei S. Bilcescu, elevă a profesorului Marmontel. Tot atâtea motive, care te 'ndemnau a luă parte.

Inse nu se mai află nici un bilet. Cu multă părere de reu eram să ne rentōrcem cu soția mea, când afabilitatea indatoratōre a dlui Wachmann ne puse la dispoziție chiar logia sa. Am ținut să amintesc acēsta aici, ca și din locul acesta să-i mulțumesc pentru plăcerea de care ne-a făcut părtași.

Strălucita sală a mărețului Ateneu eră indesuită până la cel din urmă loc. Loge și staluri oferiau vederea cea mai interesantă. Tōtă societatea cultă eră intrunită. Acēsta îmi făcea impresiunea cea mai bună, căci unde concertele simfonice sūnt atât de frecventate, acolo gustul pentru musică trebuie să fie foarte desvoltat.

Programa, fireșce, a fost compusă numai din piese classice. Weber, Rosenheim, Wagner, Grieg și Schumann au figurat pe afșuri. Un adevērat deliciu musical.

Orchestra condusă de dl Ed. Wachmann n'a mai lăsat nimica de dorit. Tōte piesele fure esecutate atât de precis și cu atăta artă, încât ar fi greu a spune care a reușit mai bine.

Uvertura din »Enriante« a lui Weber a fost cea mai potrivită introducere in sferile mai nalte. Culmea s'a ajuns cu preludiul din »Parsifal« al lui Wagner, in care colorirea musicală și instrumentația de-o forță, imponentă fac intipărire neștersă. Elegiile lui Grieg, d'o intimitate naivă, destăinuiesc suferințele inimei. Și simfonia nr. 4 a lui Schumann, in remonore, alină dulce suspinele ce stau să sfarme peptul.

Fiecare din aceste compoziții fure acoperite de aplause generale. Entuziasmul cel mai mare inse l'a produs dșōra Bilcescu. Dsa a esecutat concertul pentru pian op. 73 al lui Rosenheim, acompaniată de intrēga orchestră. Un pian acompaniat d'o orchestră mare, compusă din vr'o 80-100 de musicanți. O producție musicală acēsta din cele mai interesante și mai rare, de care numai un avēnt artistic innalt e capabil.

Dșōra Bilcescu, după cum ni s'a spus, cea mai escelentă pianistă in România, a studiat dece ani la vestitul profesor Marmontel din Paris. Este dar de prisos a vorbi de perfecțiunea tehnice sale. Metodul seu este simplu, nu izbeșce pianul ca unii elevi ai lui Liszt cari n'au priceput pe maestrul lor, nu useză de cunoscutele apucături estravagante ale unor virtuosi, nu se 'nclină cu vehemență in drepta și 'n stānga; ci șede liniștită, pe când degetele sale fug cu ușōrătate admirabilă pe clapele instrumentului, pe care le domină cu siguritate, scoțēnd din ele melodia cum corabierul își scōte luntrea dintre valuri la port...

Orchestra care-i acompaniă jocul, eră la innălțimea artistei. Precisitatea și armonia perfectă te făceau a gândi, că auđi resunând un singur instrument. Eră o impresiune pe care nici odată n'o voi uită și pentru care de o potrivă trebuie s'aducem tributul recunoștinței nōstre orchestrei și escelentului dirigent al ei.

*

Fiind că ve întreținui de muzică și d'o pianistă, trebuie să mai vorbesc de o pianistă pe care o auzii cu alta ocaziune tot la București.

Eră o séră prea interesantă. Ne aflam în o serată de ciau la domnul și dōmna Sion. Societatea se compunea din vr'o 20 de persoane: advocați, profesori, ingineri cu soțiile séu fiicele lor. Dintre toți cunoscușem numai pe dl E. Voinescu, fost consul general al României la Budapesta, și pe dōmna soție, una din fiicele dlui Sion. Acuma dl Voinescu se ocupă cu pictura și i-am văduț multe tablouri marine frumoșe.

Atară plōia vērșă cu gălăa, în lăintru dōmna și domnișōra Sion erau neobosite în a produce ôșpeților momente plăcute. Bărbații convorbiau de alegerile sevērșite chiar în ziua aceea, despre care înșe încă nu se șcinea rezultatul. Damele mai tinere făceau muzică, cântând din gură și din pian.

Bētrānul poet și academician îmi spuse cu deosebită plăcere, că în curēnd are să cânte din pian și dșōra Teodori, rudă cu fostul preot român din Peșta, una din cele mai bune pianiste bucureșcene, favorită a reginei.

Și peste câteva momente, dșōra Teodori se puse la pian și 'n mijlocul aplauselor generale ne cântă una după alta mai multe piese.

O ascultam dus pe gânduri și cum o ascultam, fără voiă o comparam cu dșōra Bilcescu. Dar în curēnd me convinșei, că comparațiunea este grea, căci fie-care din ele are un ce particular ce la cealaltă nu găsim.

Particularitatea dșōrei Teodori este nuanțarea fină . . .

Dar în sfērșit, îmi dīsei:

— La ce să le comparez? Bine, că le avem pe amēndoue!

Ioșif Vulcan.

Sesiunea generală a Academiei Române.

— În 1891. —

VIII.

Ședința din 13/25 aprilie. Se citeșce scrisōrea, prin care dl Th. Speranța arată că nu dsa ș-a prezentat Manualul de Gramatică la concursurile Academiei, și cere să se considere ca nerepresintat. Se recomandă comisiunii premiilor.

La ordinea dīlei fiind propunerea pentru ficsarea numerului membrilor corespondenți, se pune la a 3-a votare amendamentul dlui Bacaloglu. Resultatul votului este: 12 pentru și 12 contra. Dl președinte anunță, că amendamentul a fost respins.

Se pune la votarea a treia propunerea formulată de comisiune. Resultatul votului este: 13 pentru și 11 contra. Dl președinte anunță, că propunerea s'a primit.

Dl V. A. Urechia, ca raportor al comisiunii însărcinate a esamina și a prezentă propuneri asupra concursurilor la premiile însămnate la nr. 10—15 din programa lucrărilor sesiunii, comunică următoarele propuneri:

a, Să se amāne peste 3 ani, pentru 1894, termenul concursului la premiul Alecsandru Ioan Cuza de 10,000 lei cu subiectul »Istoria Romānilor dela Aurelian până la fundarea principatelor.«

Dl D. Sturdza propune ca să se pună un termen mai depārtat cu doi ani, în considerațiunea greutăților ce presintă acesta mare lucrare.

Se pune la vot propunerea dlui Sturdza și se aprobă.

b, La concursul premiului Cuza de 6000 lei, pre-

vēduț la art. 94 lit. d, din regulamentul, să se pună subiectul »Psihologia și metafisica poporului român după literatura poporală.«

Se pune la vot propunerea și se aprobă.

c, La concursul premiului Neuschotz de 1500 lei pentru 1893 să se pună subiectul »Compendiu istoric asupra desvoltării industriale la Romāni până în 1875.«

Se pune la vot propunerea și se aprobă.

d, La concursul premiului Alesandru Bodescu de 1500 lei pentru 1894 să se pună subiectul »Istoria teatrului în Romānia.«

Se pune la vot propunerea și se primeșce.

e, La concursul premiului G. San-Marin de 1500 lei pentru 1892 să se pună iarăș subiectul pus la concursul precedent: »Considerațiuni asupra comerțului Romāniei cu țēriile străine atât la orient, cât și la occident, începēnd cu secolul XVI până la 1860.«

Dl D. Sturdza propune ca să se defigă un termen de 2 ani pentru acest concurs.

Propunerea comisiunii cu amendamentul dlui Sturdza se pune la vot și se primeșce.

Ședința se suspendă pentru o oră.

Dl B. P. Hașdēu, raportor general al comisiunii premiilor anuale, raportēză asupra lucrărilor comisiunii și conchide propunēnd a se votă întēiu asupra cărților pentru cari atât raportorii speciali, cât și comisiunea au dat voturi negative.

Dl Maniu cere ca raportul general al dlui Hașdēu să se presinte în scris, neputēndu-se astfel procede la votare.

Dl Tocilescu dīce, că dl Hașdēu va presintă raportul scris, dar în espunerea orală dsa a resumat bine lucrările comisiunii. Acum să se procedă la cētirea raporturilor speciale și la votare asupra condițiilor lor.

Dl N. Ionescu asemenea crede, că în urma resumatului oral făcut de dl Hașdēu asupra lucrărilor comisiunii, trebuie să se procedeze la luarea în discuție pe rēnd a rapōrtelor despre tōte scrierile prezentate și la votare asupra fiecārei cărți în parte.

Dl V. A. Urechia se uneșce cu vederile espriate de dnii Tocilescu și Ionescu, cari sūnt conforme cu art. 33 din regulamentul.

Se pune la vot cestiunea dēcă Academia primeșce a procede după raportul oral al dlui Hașdēu, la cētirea raporturilor speciale și la votarea asupra cărților prezentate la concurs. Academia primeșce.

Se procede la cētirea raporturilor speciale.

Dl Quintescu observă, că după precedentele create până acuma în Academie, urmēzā a se cēti într'o ședință plenară numai rapōrtele asupra acelor cărți, cari în comisiune au avut o majoritate pentru premiare, celelalte fiind deja respinșe de cătră comisiunea însărcinată cu esaminarea lor.

Dl V. A. Urechia susține, că Academia nu pōte renunță la dreptul și datorā ce are de a da hotărēre în ședință plenară asupra tuturor cărților prezentate la concurs; trebuie deci să se citēscă tōte rapōrtele și să se voteze asupra fiecārei cărți.

Dl Negruzzi dīce, că tradițiunea eră ca numai acele cărți să nu se pună la vot în plenul Academiei, cari au fost respinșe de unanimitatea comisiunii. Pentru tōte celelalte trebuie să se cētēscă rapōrtele speciale și să se voteze asupra fiecāreia.

Dl Bacaloglu se uneșce cu părerea dlui Urechia. Trebuie a se votă asupra fiecārei cărți în special, pentru că nu comisiunea, ci Academia trebuie să hotărēscă dēcă o carte merită premiarea séu ba.

Dl General Fălcoian crede, că acele cărți cari au fost respinșe de comisiune, nu se mai pot pune

în discuțiunea plenară, căci prin acesta s'ar atinge prestigiul comisiunii compusă din membri aleși de Academie.

Discuțiunea generală se inchide.

Se decide a se procedea la cetirea raporturilor speciale, începând cu acele cărți cari au intrunit în comisiune cele mai multe voturi pentru premiare.

Dl Gr. G. Tocilescu, însărcinat a raportă asupra scrierilor dlui A. Naum: »Versuri și Traduceri«, spune că nu a putut găti raportul asupra lor.

Dl N. Quintescu dă cetire raportului seu asupra scrierii dlui Ioan Nenițescu »Pui de lei«, poesii eroice și naționale.

Dl N. Ionescu observă, că poesia »La ospetul Dunărei« citată de dl Quintescu, este necompletă, pentru că Dunărea poftescă la mēsa ei numai riurile din stānga, nu și pe cele din dreapta. Raportul este necomplet. Dsa este în contra propunerii de premiare.

Se pune la vot acordarea premiului Eliade-Radulescu de 5000 lei dlui I. Nenițescu pentru cartea sa: »Pui de lei.« Resultatul votului este: 7 voturi pentru, 16 contra. Dl președinte anunță, că propunerea de premiare s'a respins.

Dl Gr. Cobălcescu dă cetire raportului seu asupra cărții dlui Gr. Stefanescu: »Curs elementar de geografie și de geologie.«

Dl Gr. Tocilescu observă, că din raportul dlui Cobălcescu nu rezultă decât că dl Stefanescu a rămas cu totul înderēt cu cunoștințele geologice. Acest raport nu pōte figură în Anale, pentru demnitatea Academiei. Criticile făcute unuia din colegi trebuie să fie cât se pōte de moderate, ca să nu se atingă demnitatea unui coleg. Dl Stefanescu, ca și dl Cobălcescu, sūnt profesori universitari. Ce vor țice școlarii, când vor vedea că profesorul lor este tractat de ignorant. Dsa deplānge că vede cum unul din colegi este maltratāt de ceilalți. Dl Cobălcescu împuță cărții pe care o critică, că are lacune; dar o carte de școlă nu pōte să cuprindă controversesele științifice, ci numai rezultatele pozitive ale științei. Omissionile făcute în cartea dlui Stefanescu sūnt intenționate, cu scopul ca ea să nu fie prea grea pentru elevi. Această carte are însemnatul merit de a fi cea dintei în care se află Geologia țării, precum și intēia carte geologică a patriei. Dl Cobălcescu totuși nu recunoșce cărții dlui Stefanescu nici o calitate. Dl Tocilescu insistă și rōgă pe dl Cobălcescu să-și reia raportul și să-l îmbunătățească, iar Academia să voteze conclusionile comisiunii.

Dl Bacaloglu țice, că decă sūnt lacune în această carte, ele sūnt impuse prin natura ei de carte didactică. Raportul dlui Cobălcescu este foarte aspru, cătră un coleg. Decă în această carte sūnt erori, ele trebuie constatate cu nepărtinire, pentru că nici o scriere nu pōte fi absolut perfectă și conformă cu părerile tuturor specialiștilor. Dl Stefanescu a luat parte ca reprezentant al țării la toate congresele geologice și nu pōte să nu fie în curent cu această știință. La acele congrese a avut de multe ori onōrea de a fi vicepreședinte; în țeră a fost șeful biuroului geologic și a întocmit o parte din charta geologică a Romāniei, care a fost cu elogii primită în străinătate. Un asemenea om nu pōte face o carte de lăpēdat. Academia are de scop a recompensă mai ales lucrări științifice privitoare la țeră. Cartea dlui Stefanescu intruneșce și această condițiune. Dl Bacaloglu se uneșce cu majoritatea comisiunii, ca să se acorde cărții dlui Stefanescu premiul Năsturel.

Se pune la vot propunerea comisiunii de a se acordă dlui Gr. Stefanescu premiul Năsturel de 4000 lei pentru scrierea sa »Curs elementar de Geologie« Resultatul votului este: 14 voturi pentru, 8 contra

Dl președinte anunță, că propunerea neintrunind 2 treimi cerute de statute, urmēză a fi supusă unei noue votări în ședința viitoare.

Reuniunea femeilor romāne din Arad

— Adunarea generală. Școlă de fete. Maiialul. —

Adunarea generală a reuniunii femeilor romāne din Arad și provinciă s'a ținut la 21 maiu st. v. (Const. și Elena) în sala seminariului gr. or. român. Tot în acea sēră s'a arangiat maiialul reuniunii în sala păduriței.

Ședința s'a deschis la orele 11 n. de m. prin o prea frumoșă vorbire a dōmnei președinte a reuniunii Aurelia Beleş, soția dlui Ioan Beleş avocat și deputat dietal. A urmat cetirea listei membrilor verificați de comitet, conform căreia membri actuali sūnt 154. După aceea, la propunerea directorului seminariului A. Hamsea, s'a trimis o depeșă de aderință patronului reuniunii Prē Sântiei Sale dlui episcop Ioan Meșianu, carele fiind la Carlsbad, n'a putut fi de față la ședință.

Apoi s'au cetit socoțile cassierei și raportul comisiiei de censurare referitoare la censurarea socoților. Fostei cassiere dnei Silvia Ceontea și actualei cassiere dnei Barbara Antonescu — dāndu-li-se absolutul — li s'a votat mulțumită protocolară. A urmat raportul comitetului despre activitatea sa anuală, prin care se constatā inactivarea școlii de fete cu internat.

S'a continuat cu alegerea membrilor de comitet, a comisiunii permanente revēdetōre și a membrilor comitetului provincial; membrii comitetului central: a) oficialii: Presidentă: Aurelia Beleş, vicepresidentă: Rhea Silvia R. Ceontea, cassieră: Barbara Antonescu, secretar: dr. George Popu. b) Membrii: dnele Rosalia Moldovan, Iuliana Dogar, Marja Popovici, Ana Truța, Maria Purcariu, Silvia Popu, Măriōra Putici, Lucreția Tămășdan, Hortense Suciu. c) Consilierii: Ioan P. Desean, Ioan Beleş, Dem. Antonescu, Teodor Ceontea. d) Comisiunea permanentă revēdetōre: Augustin Hamsea, Ignatiu Papp, Iosif Gall, George Purcariu, dr. Ioan Suciu.

La propunerea dlui A. Hamsea s'au ales, conform § 6 litera e, membri onorari următorii: mitropolitii Miron Romanul și Ioan Vancea de Butăș; episcopii: Ioan Meșianu, Nicolae Popea, Mihail Pavel și dr. Victor Mihályi de Apșa; archimandriții: I. Beleş și I. Pușcariu; dnii: dr. Iosif Gall membru al casei magnaților, Alesandru, Eugen și Zeno Mocsanyi, Vic. Babeș, Ioan P. Desean și Dem. Bonciu cons. reg.

După alegerea comisiunii de verificarea protocolului de ședință, presidenta incheie ședința cu o vorbire acomodată.

După toate aceste majoritatea celor preșenți a cercetat în corpore școlă noastră de fete, unde cu toții ne-am convins, că școlă deschisă în tōmna trecută este pusă la cale după totă așteptarea, corespunde într-o mōdă dorințelor și așteptărilor. Este într-o localitate sănătoșă, spaciōșă, elegantă; arangierea e modernă, s'a pus mare pond pe recerințele igienice. În școlă se dă creșcere spre cea mai mare mulțumire a părințiilor, cari au dat fetițele lor la această școlă dorită de publicul român din aceste părți. Directōrea școlii dna Popovici este o femeie cultă, seriōșă, cu manieri fine, — ingrigeșce ca o mamă de copilele puse sub scutul ei. Profesōra dșōra Octavia Stolojan este la nālțimea chemării sale; posedea limba română perfect, indulcită cu ușorătatea și fluiditatea ce ș-a însușit-o în București; vorbeșce limba francesă și germană foarte bine, este capabilă a propune în trei

limbi, neputând avé temere de nici o critică obiectivă; (limba maghiară este propusă de dna directoare, iar musica de dşóra Stolojan). Propunerea în şcolă este modernă, programul orelor nu oboseşte copilele. În totă şcolă este o ordine esemplară; impresia cea mai plăcută te împină la intrarea acestei şcoli cu sete dorită de publicul român. O avem acuma, să căutăm toţi cu toţii, cari ne ținem români a o sprigină şi susţiné din toate puterile morale şi materiale. Cine nu face asta, nu cuteze a se numi român, căci nu i se crede.

*

Maiatul a decurs peste aşteptări; public frumos, forte numeros, voce bună, arangierea sale gustuôsă. II tineri, în frunte cu dl drd. Sever Bocşan, au fost arangerii, cari au susţinut ordinea spre cea mai mare mulţumire a publicului. Dl Bocşan a arangiat cu multă eleganţă şi isteţime dansurile. Quadrilul a fost jucat de 60 părechi, ce constată cât a fost de poporat maiatul.

Dna presidentă — la intrarea în sală — a fost împinată de entusiasmata vivate, cari din inime sincere au purces, căci prea e convins publicul de bine, că dna Beleş prin zelul ei nobil, este mare câştig pentru şcolă din Arad.

În fine, permite mi dle redactor a face o revistă — de şi mancă, ce nici pôte fi altcum într'o aşă mulţime — peste cei ce-au participat. Domnişorele: Octavia Stolojan, Aurelia Petco, Aurelia Dessean, Ana Dogar, Constanţa Gurban, Anuţa Beleş, Maria Bucurovici, Lucreţia Plopu, Vict. Grozda, Todorescu, Lucreţia Rocsin, Catiţa Ianeu, Babescu, Adamovici, Tomi, Conopan, Cornea, Beşan, Moldovan, Vesalon, Georgevici, Iancovici, Jurca, Crestici, Sidonia Moisă, Daniţa Ruja, Iudita Mathias, Măriora Vancu, Lenchiţa Draja, Ganea, Valeria Cosma, Livia Papp, Florica Bozgan, Sofia Muntean, Hermina Tomi, Gavrilovici, Lucreţia Lazar, Elena Popovici. Dămnele: Aurelia Beleş, Rhea Silvia Ceontea, Barbara Antonescu, Rosalia Moldovan, Iuliana Dogar, Maria Popovici, Maria Purcariu, Silvia Plopu, Lucreţia Tamaşdan, Iuliana Bocşan, Ana Petco, Fett, Gurban, Beleş (Odvoş), Beleş (Radna), Gabriela Ionescu, Irina Milovan, Gergurovici, Olivia Demian, Andron, Savonescu, Maria Popovici, Chiein, Crainic, Moldovan, Codrean, Pop, Iancovici, Dunca, Vesalon, Hereş, Moşescu, Ana Miloş, Ştef, Crişan, Cosma, Popovici (Ciaba), Georgovici, Carabaş, Berta Vanc, Elena Dronca, Caterina Paguba şi

Hortense Suciú-Paguba.

Bucuriile primăverii.

— Veţi ilustraţiunea de pe pagina 245. —

Inviarea naturei, după somnul de iernă, vîrsă vieţă nouă în orice fiinţă organică. Începînd dela om, până la atomul cel mai nensemnat, vieţă nouă apare în toate şi totă natura îmbracă alte haine.

Sosirea primăverii chiamă afară pe toţi ómenii. Acolo petrece momente dulci tinera părechie; bărbatul ofere soţiei florile cele mai noue. Copila se duce pe ierba verde, acolo citeşte mai cu drag pe poetul ei. Băeţii, soră şi frăţiori, culeg flori. Fetica mai mărişoră îmbrăţoşeză călduros pe frăţiorul seu. Chiar şi cei mai mici alergă, sar, sapă şi pun flori.

LITERATURĂ ŞI ARTE.

Şcolri literare şi artistico. Dl T. D. Speranţă a obţinut medalia Benemerenti cl. II. — Sculptorul He-

gel lucréză la Bucureşci la schiţa statuei lui Ion Brătianu; îndată ce ea va fi terminată, va fi espusă la Ateneu. — Tinerul arhitect Dobrescu din România, al cărui proiect pentru senat a fost primit în salonul din Paris, a primit dela juriul frances o recompensă pentru valórea lucrării sale. — *La Sibiu* a apărut: »Actele conferenţei partidului naţional român» ținută la 27 şi 28 octombrie 1890 în Sibiu. — *Tot acolo* a apărut »Raportul general al comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu-ului pentru anul 1890.»

Europa, Rusia şi România. Acesta e titlul unui studiu etnic şi politic, publicat la Bucureşci, în broşură cu trei chărţi de dl Dim. A. Sturdza. Autorul ne presentă în acésta lucrare lupta dintre popórele din apusul şi resăritul Europei. După ce Grecii au aşedat în mod genial bazele civilisaţiunii omenescei, popórele greco-latine au atras spre dênsele elemente culturale noue. Întăiu au năvălit germanii peste a tot puternica dominaţiune a Romei, care fu înfrântă politiceşte; atunci s'a format acea contopire a elementelor civilisate şi civilisatóre a Europei, care se numeşte lumea occidentală. În contra acestei formaţiuni culturale s'au ridicat patru rënduri de furtuni: irupţiunea mongolilor şi a tatarilor, incursiunea arabilor, invasiunea turcilor şi lupta întreprinsă de ruşi pentru a-şi asigurá supremaţia europeană. Mongolii, tătarii, arabii au fost învinşi şi zac astăzi nimiciţi. Turcii înaintase până sub zidurile Vienei, dar după trei secolii de lupte crâncene, ei au trebuit să se retragă încet cu încetul. În urma turcilor s'au ridicat ruşii în contra Europei; ei se cred chiamaţi a fundá o lume nouă, lumea rusescă, seu lumea slavonă, precum o mai numesc, spre a o face mai ademenitoare. Românii, aflându-se în orient, e de un interes vital pentru dênşii, a esaminá de timpuriu situaţiunea, pentru a-şi clarificá poziţiunea în faţa luptătorilor şi a şei cu precisiune, ce au de făcut. Autorul descrie apoi încercările şi luptele ruşilor; constatéză, că slăbirea şi nimicirea totală a elementului românesc a fost şi este unul din punctele cele mai vędute ale politicei ruseşti şi concludé, că politica de neutralitate este un non-sens şi românii trebuie să lupte alături cu occidentalul. Românii, incheie autorul, să nu uite nici odată, că nu ţarul Rusiei i-a aşedat la Dunăre pentru a fi sentinela totdeuna tréză a lumii civilisate, ci cel mai mare împérat al Romei — Traian.

Studii asupra cronicelor bulgare. Cunoscutul nostru slavist, dl Ioan Bogdan, a publicat în »Arhiva pentru filologia slavă», care apare la Viena în limba germană, redactată de profesorul V. Jagic, un studiu asupra istoriografiei bulgare şi sêrbeşti. Dsa publică cu asta ocaziune şi totodată analizéză într'un mod detaliat trei cronice descoperite de dênşul: doue bulgăresce şi una sêrbescă. Din studiul dlui Bogdan se vede, că dsa este cel dintăiu descoperitor de cronice bulgăresce, dintre care una de cea mai mare importanţă pentru istoria Orientului în secl. XIV, şi descoperitorul celor mai vechi anale sêrbeşti. Importanţa acestor descoperiri este pentru noi îndoită, de óre-ce cronicile găsitate sînt isvórele principale şi până acum necunoscute ale lui Moxa. Dl Bogdan şi-a făcut prin lucrarea sa un loc de onóre între slavisti europoi întregi. Ar fi de dorit, ca studiul acesta reprodus şi în broşură, să se publice şi în româneşte.

Catalog pentru librari. Librăria Socec et C. în Bucureşci a început să publice dela anul nou încóci un »Catalog mensual al librăriei române.» Acest catalog apare la finele fiecărei luni şi anunţă principalele publicaţiuni apărute până la sfêşitul acelei luni.

Raport igienic. Dl profesor dr. I. Felix, membru al Academiei Române şi vicepreşedinte al consiliului

de igienă publică a Bucureștilor, a publicat și în broșură al său: »Raport general asupra igienei publice și asupra serviciului sanitar al capitalei pe anul 1890.« Lucrarea de specialitate, menită anume pentru medici, raportul dlui dr. Felix de sigur va fi citit cu plăcere în toate cercurile medicale.

Diare nouă. *Monitorul artelor* a apărut la Iași și va eși odată pe săptămână. — *Ecoul Carpaților* a eșit la Sinaia, va apăre în fiecare duminică; redactor E. Guerin.

TEATRU ȘI MUȘICĂ.

Știri teatrale și musicale. *Di C. Notara*, artist de frunte al Teatrului Național din București, a plecat la Paris, unde va sta totă vera și va urmări reprezentațiile dela Comedia franceză. — *Dna Darclée*, renumita cântăreță română, care a cântat cu atâta succes în opera italiană din București, a primit medalia Bene-merenti cl. I.

Reprezentări teatrale române în Viena. O trupă din societatea dramatică dela Teatrul Național din București, sub conducerea dlui Gr. Manolescu și a dnei Aristia Romanescu, a început să dea un șir de reprezentațiuni în limba română în Carl-Theater din Viena. Trupa constă din 40 de persoane. Prima reprezentațiune s'a dat joi seara, jucându-se »Hamlet.« Despre succes încă n'avem informațiune.

Teatru român în Lugos. Sâmbătă la 30 maiu st. n. societatea de diletanți a inteligenței române din Lugos a reprezentat, sub conducerea dlui diriginte Wilhelm Schwach: I. »Craiu nou« (Luna nouă.) Operetă originală română în 2 acte; libretul de V. Alecsandri și muzica de Ciprian Porumbescu, cu personajul indicat în nr. trecut. II. Opereta fu precedată de: »Recept contra sócrelor.« Comedie într'un act, localizată de dna Sofia Vlad-Radulescu. Persoanele: Radu Docan, dl dr. P. Cornean. Silvia, soția lui, dra Ales. Ianculescu. Dna Stăncescu, dra Maria Cobilaș. Dna de Lambrior, dra Elena Deutsch. Valeriu de Lutescu, dl dr. L. Marcu. Dr. Cotescu, dl dr. G. Dobrin. Un servitor, ***. Venitul curat este destinat pentru Reuniunea femeilor române din Lugos.

Cor nou. *La Bozovici*, comitatul Caraș-Severin, unde mai de mult fusese un cor, dar apoi încetă; s'a înființat, la stăruința dlui învățător-dirigent Vasilie Rusu, un cor nou, compus de domni și domnișore, care la Paști a și cântat la biserică.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Știri bisericicești și școlare. *Pr. Ssa dr. Victor Mihályi* de Apșa, episcopul gr. c. al Lugoșului, însoțit de canonicul Beniamin Densușian, a ținut în săptămânile trecute visitațiune canonică în vicariatul Hațegului. — *Dna Irina Inco*, soția notarului din Vața-de jos, a dăruit bisericii române de acolo o cruce. 4 rapite și 4 stesnice, în valoare de 50 fl.

Fundațiunea Șulutașă. Anunțăm în nr. trecut, că directoriul și senatul administrativ al fundațiunii Șulutașe, înființată de fericitul mitropolit Alesandru Șterca Șuluț, s'au întrunit la Blaș în 25 și 26 maiu. Acum aflăm din »Unirea«, că comisiunea permanentă, emisă de directoriu spre a censura socotelile și a censura cassa fundațiunii, a sosit la Blaș încă în 23 maiu și a lucrat până 'n 25. Comisiunea acesta se compunea din dnii Iosif Hossu vicepreședinte al curții de compturi în Budapesta, George Pop director financiar în Aiud și canonicul I. M. Moldovan. Averele curată a fundațiunii la finea anului a fost 374,600 fl.

12½ cr. Dl Flaviu Șterca Șuluț, tiner cu pregătire științifică pe terenul economic, a fost numit definitiv în postul său de provisor al bunului fundațional din Cenade. Senatul administrativ a ales membri mireni ai directoriului pe trieniul procsim pe următorii domni: David br. Ursu colonel în pensiune, Iosif Hossu vicepreședinte la esactoratul suprem al statului, Augustin Lăday septemvir în pensiune, Alesandru Bohățel căpitan districtual în pensiune, George Barițiu președinte al Asociațiunii transilvane, Mateiu Pop Gridean jude de tablă în pensiune, Iosif Pop și Ioan Mezei juți de tablă, George Pop director financiar, Iosif Șterca Șuluț, și Nicolau Moldovan juți de tribunal în pensiune. În 26 maiu toți mireni, cari au luat parte la ședințe, precum și capitulariștii au fost întruniți la mēsa ospitală a Esc. Sale dlui mitropolit, și după ședința scurtă, ce s'a mai ținut încă în acea și după amēdi, s'au depărtat toți deplin mulțamiți cu ordinea perfectă.

Autocefalia bisericii române și Cestiunea bisericii grecești din Sulina. Acesta e titlul unei broșure, care a apărut la București și al cărei istoric e următorul: Congresul din Berlin dând României Dobrogea, drept recompensă pentru Basarabia răpită de ruși, bisericile ortodoxe din Dobrogea s'au alipit la biserica ortodoxă a României. Conform canoanelor. orice preot la serviciul dumnezeesc trebuie să pomenescă întēiu pe capul statului. Preoții bulgari la început nu voiau să se supună, dar în urmă totuș căpētară minte. La 1884, episcopul Dunărei-de-jos, aflând că epitropii bisericii grece din Tulcea impun preoților, să pomenescă la servirea de Dumneșeu mai întēiu pe regele Greciei și apoi pe regele Carol, ba că de multe ori regele Carol este lăsat la o parte, a ordonat preoților să se conforme canoanelor; epitropii inse au resistat și abaterea dela regula bisericii a continuat până 'n anul 1890, când tot acel episcop află, că preoții bisericii grece din Sulina retusă a pomeni la servirea de Dumneșeu întēiu pe regele Carol; atunci episcopul a ordonat preoților reintrarea în regula comună a bisericii. Preoții și epitropii au refuzat, când în urmă preoții au declarat supunerea, epitropii au interdiș preoților d'a oficiă în biserică și 'n popor. Aceste tōte au stērnit o confusiune, care au produs doue interpelări în senat făcute de dnii senatori general I. Em. Florescu și D. A. Sturdza. Broșura conține aceste doue interpelări, împreună cu răspunsul miniștrilor și replica episcopului Partenie al Dunărei-de-jos. Observăm, că cestiunea s'a terminat cu supunerea dlor epitropi greci.

Adunări preoteșoi și învățătoșoi. *Preoții din protopopiatul Gherlei* au ținut adunarea lor de primăveră în comuna Ghicis, sub presiul protopopului Andrei Anton, carele ceti și o lucrare dogmatică a sa. S'au luat mēsurile pentru înființarea granarelor în parochii. Viitōrea adunare de tōmnă se va ținē la Gherla; atunci va predică preotul C. Hossu și va ceti lucrare preotul Al. Lochian. — *In Oradea-mare* reuniunea învățătorilor români gr. or. din despărțēmēntul Orășii-mari s'a ținut adunarea de primăveră la 6/18 maiu, sub presiul dlui vicepreședinte Nicolae Zigre, avocat. Învēțătorul oradan Elia Bochiș a cetit lucrarea sa despre organizarea învățēmēntului primar.

CE E NOU?

Știri personale. *Moștenitorul corōnei României*, principele Ferdinand, locotenent dela 19 aprilie 1890 din regimentul 3 de linie, s'a înaintat la gradul de căpitan în acelaș regiment, remănēnd atașat la ba-

talionul 1 de vânători. — *Dr. Ioan Popp*, medic de regiment cl. I, a fost decorat cu crucea de aur cu coronă pentru merite. — *Dr. Felix* a fost ales de consiliul sanitar superior din București să reprezinte România la congresul de igienă care se va ține la Londra. — *Dr. Aurel Pop*, practicant la tribunalul din Oradea-mare, e numit vice-notar la judecătoria cercuală provincială din Oradea-mare.

Intrunirea agricolă din Tilișoa. Abia avem o reuniune, care să desvôle mai mare activitate ca Reuniunea română agricolă din comitatul Sibiului. De când s'a deschis primăvera, ea mai în toate duminicile ține câte o intrunire prin satele din giurul Sibiului. La 7/19 maiu a arangiat o expoziție de vite în comuna Tilișoa, la care au fost admise numai vitele din ținutul acela. Expoziția, după cum aflăm din »Tribuna«, a reușit foarte bine. Juriul, în frunte cu zelesul președinte dl Eugen Brote, a esaminat toate vitele și apoi a premiat pe esponenții distinși; cu asta ocaziune dl președinte, (însoțit și aici de dl profesor D. Comșa,) a ținut o cuvântare potrivită poporului. În sfârșit membrii juriului și alți participanți au fost invitați la o mesă comună arangiată de primăria comunei Tilișoa.

Petrecori de veră. *La Șintereag*, în 10/22 iunie, junimea română academică de pe valea Șieului va arangia petrecere de veră, în folosul bisericii și școlii române gr. c. de acolo. În fruntea comitetului se află dnii: Pompeiu Făgărășan președinte, George Manciu secretar, Bart. Sigarteu controlor. — *La Șoimoș*, în comitatul Bistrița-Năsăud, corul vocal al plugarilor români va arangia în 11 iunie n. petrecere de veră. — *Tinerimea gimnazială din Blaș* va arangia sâmbătă în 6 iunie n. petrecere de veră în bercul mitropolitan, în cas de timp nefavorabil, într'un local acoperit.

Se caută doctorese. Iată o știre care interesează pe fetele ce se dedau studiului medicinei. Guvernul austriac a hotărât să trimetă în Bosnia și Herzegovina un număr ore-care de femei cu diplomă în medicină, care vor fi atașate la serviciul spitalelor. Chestia emancipării femeilor n'are nimic a face cu măsura această. Ministrul a ținut socotela de legea mahometană, care nu permite ca un bărbat să îngrijescă pe femei la bôlă și, că din respect cătră această lege, o mulțime de turcoice periau necăutate. Fôia oficială publică de-ocamdată că se caută patru doctorese pentru spitalele din Seraievo.

Șoiri scurte. *Casa de păstrare din Selăște* va ține la 7 iunie n. adunarea sa generală extraordinară, în sala cea mare a școlii gr. or. pentru schimbarea unor articoli din statute. — *Ministrul român de resbel* a depus pe biroul Camerei un proiect de lege prin care cere un credit de 45,000,000 franci pentru terminarea fortificațiilor și cumpărarea de cupole cu armamentele destinate fortificărilor dela Galați, Focșani și Nămolosa. — *La Iași* a ars în săptămâna trecută fabrica de scaune a dlor Tiktin și Finkelstein; pagubele trec peste 400,000 lei; asigurarea eră făcută numai pentru 210,000 lei.

Neorolôge. *Dr. Ioan Moga*, medic comitatens, medic-șef al societății de asigurațiune »Transilvania«, medic al consistoriului și al seminariului arhidieceșan gr. or., membru al direcțiunii institutului de credit și economii »Albina« etc. etc. a încetat din viață la Sibiu în 1 iunie în etate de 44 ani. Reposatul a ocupat o poziție însemnată în viața scială din Sibiu și mai de mult a scris mulți articoli igienici și n' n' fôia noastră. Il geleșce soția Ana n. Bologa cu cinci orfani minoreni. — *Ioan Munteanu*, notar cercual în Ofenbaia și cassar al societății Munteana,

a încetat din viață la 14/26 maiu, în etate de 42 ani. — *Maria Podoba* n. Pop Carteziu, soția dlui Basiliu S. Podoba, profesor catechet gr. c. în Cluș, a reposat la Topa-deșertă, în 31 maiu, în etate de 29 ani. — *Basiliu Oros*, preot emerit gr. c., a reposat la Rădiu, în 28 maiu, în etate de 94 ani. — *Ioan Butnariu*, proprietar în Felfaléu, a murit la 15 maiu, în etate de 81 ani.

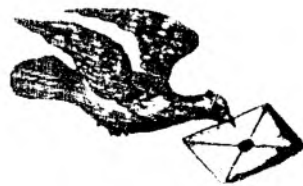
OGLINDA LUMEI.

Serată română la Paris. Dl Emil Picot, celebrul filoromân din Paris, a binevoit a invita la 11 maiu la o serată pe studenții români din Paris, din cari mulți au respuns invitației. Dsa i-a primit cu o deosebită amabilitate, făcând onorurile casei sale, imdobite în mare parte cu lucruri românești. Dna Picot a executat la pian arii naționale române. Studenții din Paris nu vor uita serata oferită de românul, decă nu de naștere, dar de inimă, dl Emil Picot.

Leccióni de etiohetă. Un nou ram de industrie femeieșcă a descoperit acum de curând o domnișoră din Chicago. Această publică prin diare, că ea dă instrucțiune în etiohetă și în arta de a umbla cu damele, acelor domni, cari se simt nesiguri și sficioși în societatea femeilor. Staturi pentru amoresați séu pentru aceia, cari voesc să fie amoresați, se plătesc deosebit. Se dice că această domnișoră are mare căutare.

Șoiri străine. *Briganții greci* au oprit la 1 iunie trenul, la depărtare de 4 ore de Constantinopol, au jefuit pe toți călătorii și au făcut prinsoșieri pe cei mai bogați, cerând drept rescumpărare 200,000 franci. — *Secțiunea Ligei din Berlin* pentru unitatea culturală a tuturor românilor a serbătorit ziua de 3/15 maiu printr'o conferință de ocazie și printr'un banchet la care au luat parte toți românii de origine. — *La Berlin* a ars până la temelii marea casarmă a alantilor; n'a fost accident de persoane și toți caii au fost scăpați. Fîind că lângă această casarmă se află expoziția de arte, berlinezii se spăriaseră să nu se întindă focul și să ardă tablourile scumpe; din fericeire focul s'a putut localisă. — *Țarul* are un plan susținut și de Pobendonoszeff, procurorul sinodului, d'a-și strămută reșidența dela Petersburg la Moscova cel puțin pentru un an.

Poșta redacțiunei.

Unei curioșe. Cu plăcere. Iată dar: Poetul Vlahuța e n'sorat. Dl Titu Miorescu acumă nu e ministru. Dar la întrebarea din urmă, că ore brunetele seu blondele sînt mai frumoșe? — nu sîntem în stare a responde.

Maidan. Cât mai curînd i vom face loc.

Ciocia. Nu ne mai trimite de aceste, ci numai de acele culesse din gura poporului, Abonamentul încă nu ne-a sosit.

Călindarul săptămânei.

ziua sept.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dumin.	Orbului Ev. dela Ioan c. 9	gi. 5, a inv. 8	res. ap
Duminecă	26 S. Apostol Carp.	7 Lucreția	4 37 54
Luni	27 Mart. Therapontur	8 Medard	4 37 55
Marti	28 Par. Nichita.	9 Barnimus	4 37 56
Mercuri	29 Mart. Teodosia	10 Margareta	4 27 56
Joi	30 (?) Înălțarea Dlui	11 Baranba	4 27 57
Vineri	31 Par Isachie	12 Basildes	4 27 57
Sâmbătă	1 Mart. Iustin	13 Anton dd Pad	4 27 57

Proprietar, redactor respunțător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang în Oradea-mare.